

POVODOM MEĐUNARODNOG DANA MIGRANATA

Većina građana nikoga ne mrzi i nikog se ne boji!

Više od polovine građana smatra da bi Hrvatska trebala biti otvorena za izbjeglice koje traže zaštitu Hrvatske, a oko dvije trećine ne misli da bi Republika Hrvatska trebala žicom ili zidom onemogućiti ulazak izbjeglicama, pokazalo je [istraživanje Zastupljenost i indikatori diskriminacijskih i ksenofobičnih stavova u Republici Hrvatskoj 2017.](#), koje je objavio Centar za mirovne studije (CMS), a provela agencija Ipsos d.o.o.

Istraživanje je provedeno na nacionalno reprezentativnom uzorku od 975 građana Hrvatske, a istovjetno je [istraživanju koje je CMS objavio 2013. godine](#). Pokazuje da su se stavovi prema strancima, manjinama, migrantima i izbjeglicama do neke mjere promijenili u posljednje četiri godine, što je razdoblje u kojem su u Hrvatskoj i Europi bile vidljive mnoge promjene, kako na političkoj razini, tako i zbog povećanog broja dolaska izbjeglica.

Tako je vidljiv trend porasta postotka ispitanika koji imaju negativne stavove prema strancima i njihovom kulturnom naslijeđu. Na primjer, 2013. godine s tvrdnjom „ne osjećam se ugodno u kontaktu sa strancima koji su se doselili u Hrvatsku“ do neke se mjere slagalo 29.8 posto, a ove godine čak 41.5 posto ispitanika. Isto tako, prije četiri godine se s tvrdnjom „da bi bili prihvaćeni, članovi našeg društva, strani doseljenici trebali bi odustati od svoje kulture“ u nekoj mjeri slagalo 20.9 posto, dok se s tom tvrdnjom danas slaže 27.5 posto ispitanika. Istraživanje je također utvrdilo da većina ispitanika ima restriktivne stavove prema useljavanju izbjeglica i načinima na koji bi Republika Hrvatska trebala na njega odgovoriti.

„Više od polovine građana smatra kako među izbjeglicama postoji značajan broj terorista, a oko dvije trećine smatra kako bi se po završetku rata morali vratiti u svoje zemlje. Također, većinom smatraju kako bi mlađi muškarci trebali ostati u Siriji i boriti se, te da izbjeglice trebaju odlaziti u zemlje koje su im kulturno sličnije“, rekla je **Mirna Cvitan** iz Ipsos-a.

Zanimljivi su i rezultati o stavovima ispitanika o tome predstavljaju li pripadnici određenih nacionalnih, vjerskih i političkih skupina opasnost za RH ili njene građane, bilo da se radi o sigurnosti građana i njihove imovine, sumnji u političku lojalnosti ili strahu za kulturni identitet. Prije četiri godine oko 40 posto ispitanika je po sve tri komponente najnegativnije ocijenilo Rome, dok se postotak takvih ispitanika danas kreće oko 25 posto. Sličan je trend vidljiv i u slučaju stavova prema Srbima koji žive u Hrvatskoj – 2013. godine između 26 posto i 37 posto ispitanika imalo je negativne stavove prema Srbima, dok to isto ove godine misli između 22 i 28 posto ispitanika. Zabrinjavajuće je, međutim, da su tražitelji azila sada na vrhu ove ljestvice, iako se postotak građana koji o njima imaju negativne stavove nije značajno promijenio. No, ipak je ohrabrujuća činjenica da su ispitanici koji nemaju negativne stavove prema bilo kojoj od ovih skupina u većini.

S obzirom na sve veće zatvaranje Europe prema migracijama te općeniti porast ksenofobije koja ne može biti dobrodošla ni u jednom društvu kojem je stalo do bolje budućnosti, važno je da se državne institucije i drugi akteri ozbiljno pozabave zaustavljanjem ovih negativnih trendova.

„Potrebne su javne politike koje će uistinu biti dizajnirane na temelju dostupnih podataka, ali i pažljivo provedene u praksi. Uvođenje građanskog odgoja i obrazovanja bi u tom smislu bila nužnost. Također, potrebna je provedba pažljivo usmjerenih kampanja na lokalnoj razini, ali i rad s medijima, koji imaju veliku ulogu u izgradnji javnog mnijenja. Većina građana u ovoj zemlji nikoga ne mrzi i nikoga se ne boji, i to je poruka koju bi političke elite trebale čuti, shvatiti i po tome postupati“, zaključila je **Sara Lalić** iz Centra za mirovne studije.